Zienswijze op het Ontwerpprogramma Duurzame Polder en de Plan-MER die op 16 december 2024 openbaar zijn gemaakt.

Van: 5.1.2e (5.1.2e @hotmail.com)

5.1.2e (5.1.2e @gmail.com)

GEMEENTE OSS
POSTKAMER
Datum: 28 JAN 2025
Afdeling: RO
kopie RG

Gemeente Oss Publieksvoorlichting
Tijdstijp ontvangst:
Paraaf medew:
Datum ontv: 27 JAN 2025
Verblijfpl:
Bestuurder
Kopie R | S | 1 | 2 | 3 | 4 | 5

Datum: 27 januari 2025

Gooien we het kind met het badwater weg?

Gaan we onze weidevogels en met name de grutto kwijtraken door windmolens in de Lithse polder?

We hebben een unieke Lithse polder, een aaneengesloten poldergebied van 2500 ha (bijlage 1I). Met zijn uitgestrektheid, rust en weinig bomen is het ideaal voor weidevogels, waaronder de zeldzame grutto. Ook overwinteren er smienten en ganzen. Een van de weinige plekken in Noord-Brabant. En nu heeft iemand bedacht dat je best wel naast die vogels windmolens neer kunt zetten.

Vogels en windmolens gaan niet samen!

Vogelafname door windmolens

Sommige populaties zoals lepelaars en grutto's kunnen binnen 10 jaar tot de helft afnemen door windmolens (bijlage 1B) en we hebben nog maar 25.000 grutto's over van de 120.000 die we in 1960 hadden (bijlage1J). En ook zonder windmolens hebben ze het al moeilijk.

Vogelbescherming vindt dan ook dat windmolens uit voorzorg niet geplaatst mogen worden in weidevogelgebieden en hun directe omgeving. (bijlage 1A).

Insectenafname door windmolens

Migrerende vliegende insecten zoeken in grote zwermen hoge en snelle luchtstromen en laten zich zo naar verre broedplaatsen vervoeren. In deze tocht blijken ze door de rotorbladen in grote aantallen geraakt te worden. Dit verklaart voor een groot deel dat de totale hoeveelheid vliegend insectenbiomassa in Noord-Duitsland in 27 jaar met meer dan 75% is afgenomen (bijlage 1C). Deze insecten overwinteren in het zuiden en komen met zuidenwind in de lente weer terug naar Nederland (bijlage 1E).

De windmolens van Den Bosch blokkeren de helft van de zuidelijke toegang tot de Lithse polder. Zij zullen dus veel insecten, die met de wind uit het zuiden de Lithse polder in willen tegenhouden.

Mitigerende maatregelen

In de plannen van de duurzame polder wordt als een van de mitigerende maatregelen om de vogelpopulatie in stand te houden verhuizing naar een andere locatie voorgesteld. Nog afgezien van het feit "hoe leg je dat vogels uit?" moet dat in dezelfde gemeente of evt. in een naastgelegen gemeente. Maar er is nergens een open polderlandschap van 2500 Ha. En al helemaal niet met de rust en ruimte van de Lithse polder (bijlage 1I).

Boeren en weidevogels

Het idee om de boeren van het windcollectief de verantwoordelijkheid te geven om mitigerende maatregelen te nemen om de schade aan de weidevogels te voorkomen/beperken/compenseren is wel zeer naïef. Boeren en weidevogels hebben tegenstrijdige belangen (bijlage 1J).

Ondanks de 400 miljoen, die voornamelijk aan de boeren zijn uitgekeerd, om de grutto populatie is stand te houden, is de populatie zo dramatisch gedaald, dat de Europese unie een strafprocedure tegen Nederland begint. (bijlage 1J, 1K en 1L)

Windmolens in de Lithse polder?

Windmolens in de Lithse polder gaat ten koste van de weidevogelpopulatie. Behalve dode vogels door de rotorbladen, de rust die weg is in de polder (geluidoverlast) zullen er ook zodanig veel insecten sneuvelen dat er voor de weidevogels veel te weinig insecten over blijven om voldoende voeding te hebben en hun kuikens groot te brengen.

Energietransitie

De urgentie om windmolens te plaatsen in de Lithse polder is niet erg groot. De doelstelling van 35 TWH in 2030 in Nederland wordt ruimschoots gehaald. Ook Oss doet het veel beter dan de rest RES-opgave doet vermoeden. Er mag bij het opwekken van groene elektriciteit meer gerekend worden dan waar de gemeente Oss van is uitgegaan. Alle elektriciteitsbesparingen door gebruik van warmtepompen en de elektriciteit opgewekt door zonnepanelen op huizen mogen meegerekend worden.

Conclusie

GEEN WINDMOLENS IN DE LITHSE POLDER!!!

Niet voor Oss en niet voor den Bosch.

De populatie van de weidevogels daalt al tientallen jaren drastisch in Nederland. Als we dit nu ook nog gaan verergeren door in weidevogelgebieden windmolens te gaan plaatsen weten we zeker dat sommige soorten binnen 20 jaar zijn uitgestorven. Meer dan de helft van de wereldwijde populatie grutto's broedt binnen onze landsgrenzen, en daar zijn nog maar 25.000 grutto's over. (bijlage 1J en 1L)

Het aantal weidevogels en grutto's daalt in Nederland, omdat er steeds minder grote, open polderlandschappen zijn. En in het zuiden van het land al vrijwel helemaal niet.

Voor windmolens zijn betere plekken in Nederland. Plekken waar geen weidevogels zijn. Waar het harder waait zodat de windmolen

ook nog eens veel meer elektriciteit op gaat leveren, want behalve weidevogelgebied blijft de Lithse polder blijft een wind-arm gebied.

Bijlage 1: Windturbines en alles wat vliegt

Hieronder vindt u stukjes uit de bronnen waaruit ik informatie heb verzameld.

1A Wat vindt vogelbescherming van windmolens

Bron: Standpunt Windenergie | Vogelbescherming :

Vogelbescherming vindt dat windmolens uit voorzorg niet geplaatst mogen worden in de belangrijkste vogelgebieden en hun directe omgeving. Het gaat daarbij onder andere om locaties op belangrijke migratieroutes, Natura 2000-gebieden, weidevogelgebieden en alle andere belangrijke vogelgebieden (Important Bird Area's). In de overgebleven gebieden zouden windmolens geplaatst kunnen worden, mits er geen belangrijke negatieve effecten op vogelpopulaties te verwachten zijn.

1B Impact windturbines op vogels, vleermuizen en insecten

Bron: De impact van windturbines op vogels, vleermuizen en insecten (Klimaatfeiten) :

Windmolens vormen bij grote aantallen een ernstige bedreiging voor vogels, vleermuizen en insecten. Uit recent onderzoek blijkt dat de gevolgen voor vogelpopulaties vooral op langere termijn nog veel groter zijn dan eerder gedacht. Voor vleermuizen zijn windturbines nu al de grootste doodsoorzaak.

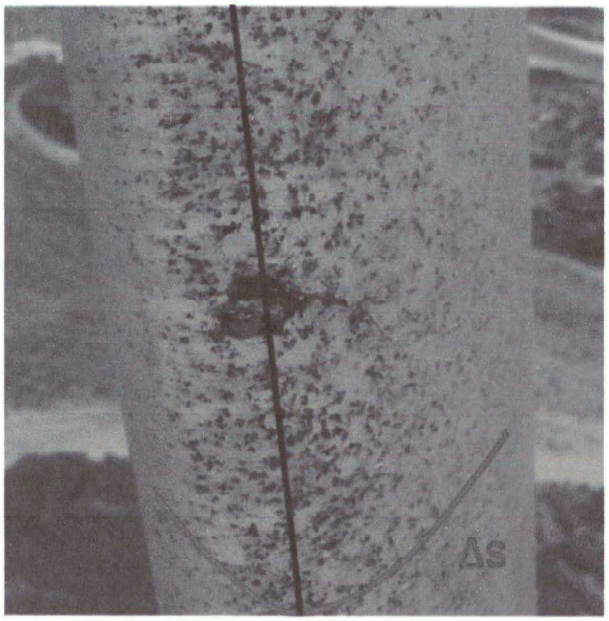
Een onderzoek van Peter Schippers et al. (Universiteit van Wageningen 2020) is nog alarmerender. De gevolgen voor de vogelpopulaties op langere termijn blijken veel groter dan gedacht. Sommige populaties zoals lepelaars en grutto's kunnen binnen 10 jaar tot de helft afnemen. De grenswaarden die op dit moment gebruikt worden voor aanvaardbare vogelsterfte door windturbines, onderschatten het langetermijneffect.

De in Nederland gebruikte norm van 1% extra sterfte per jaar door windturbines kan het aantal vogels van een soort in 10 jaar tijd,

afhankelijk van de soort, al met 2% tot 24% reduceren. Een jaarlijkse extra sterfte door windturbines van 5 procent bovenop de natuurlijke sterfte resulteert in een afname van de populaties met 9% tot 77% na 10 jaar.

1C Afname van het aantal insecten (klimaatfeiten):

De afgelopen jaren zijn er verschillende signalen gekomen dat het slecht gaat met de insecten. Zo is uit een onderzoek van Hallman et al. (2017) bekend dat de totale hoeveelheid vliegend insectenbiomassa in Noord-Duitsland in 27 jaar met meer dan 75% is afgenomen.

Afbeelding 5: Neerslag van insecten op de rotorbladen kunnen de prestaties van windturbines tot wel 50% verminderen.

Het is niet precies bekend wat de oorzaken zijn van deze afname. Uit onderzoek van Dr. Franz Trieb van het Institute of Engineering Thermodynamics is wel duidelijk dat windmolens op land in ieder geval sterk bijdragen aan de insectensterfte. Migrerende vliegende insecten zoeken in grote zwermen hoge en snelle luchtstromen en laten zich zo naar verre broedplaatsen vervoeren. In deze tocht blijken ze door de rotorbladen in grote aantallen geraakt te worden. Het is al langer bekend

veel insecten op de wieken terecht komen. De neerslag van insecten op de rotorbladen kunnen de prestaties van windturbines tot wel 50% verminderen.

1D Hoe verplaatsen insecten zich over lange afstand?

Bron: Vraagbaak: hoe hoog vliegt een insect? - Vroege Vogels - BNNVARA

Maar, er zijn insecten die net zoals vogels op grote afstand migreren, en dat doen ze door zich op te laten stijgen en op grote hoogte met de wind mee te laten voeren.

1E Insectentrek

Bron: Volwassen zweefvliegen :

Iedereen kent de vogeltrek, en ook van dagvlinders weten veel mensen nog wel dat sommige soorten trekgedrag vertonen. Veel minder bekend is dat ook diverse soorten zweefvliegen migreren, soms over afstanden van honderden kilometers. Bekende migranten zijn bijvoorbeeld de snorzweefvlieg, de terrasjeskommazweefvlieg, halvemaanzweefvliegen, de blinde bij en de stadsreus. Sommige soorten verplaatsen zich in een bepaalde 'voorgeprogrammeerde' richting om elders een seizoen door te brengen, bijvoorbeeld tijdens de overwintering. Later keren de nakomelingen van deze 'winterontvluchters' terug in de richting waar hun ouders vandaan kwamen. Dit gebeurt in Nederland met soorten waarvoor onze winters te koud zijn om te overleven. Deze soorten trekken in de herfst zuidwaarts om zich daar voor te planten. Vervolgens trekken hun nakomelingen na de winter weer naar ons land om hier van de zomer te profiteren en zich hier voort te planten.

1F Wat zijn er voor mitigerende maatregelen om vogelsterfte te beperken:

Bron: 5 vragen over windenergie en vogels | Vogelbescherming

- De belangrijkste mitigerende maatregel is een zorgvuldige locatiekeuze. Dat betekent dat windparken en hoogspanningsverbindingen op plaatsen moeten komen waar zij de minste vogelslachtoffers maken en niet leiden tot een verlies aan leefgebied en/of geen barrièrewerking tot gevolg hebben.
- Windturbines stilzetten als er veel vogels in de buurt zijn

1G Wat kan boer doen voor weidevogels?

Dit beheer bestaat uit maatregelen als plas-dras gebiedjes, kruidenrijk grasland, extensief beweiden, verlaat maaien en strooien van ruige mest. Allemaal maatregelen om de vogels voldoende voedsel, rust en bescherming te bieden en de kuikens groot te brengen.

1H Wat wil een grutto:

Drassige graslanden, weilanden met hoog gras, veel regenwormen, volop insecten en voldoende rust: dat zijn de belangrijkste eisen die grutto's aan hun omgeving stellen. Wil je de grutto zien, dan moet je dus rustige en waterrijke natuurgebieden opzoeken. Hier komen de vogels na hun lange tocht vanuit het zuiden aan en brengen ze in het voorjaar hun jongen groot. Van alle landen in Europa is Nederland bij de grutto het meest in trek als broedgebied.

1I De grutto in de Lithse polder

Bron: De Grutto: Koning van de Polder - Oss :

Nog maar één grote aaneengesloten poldergebieden in onze regio
Evenals de andere weidevogels hebben grutto's grote aaneengesloten poldergebieden nodig met weinig bomen waardoor ze een goed zicht hebben op mogelijke vijanden. In zulke weidevogelgebieden is plaats voor grotere aantallen grutto's, kievieten, tureluurs, scholeksters en wulpen.
En het blijkt dat ze gezamenlijk heel aardig in staat zijn om vijanden,

zoals kraaien en roofvogels op een afstand te houden of te verjagen. Het is gebleken dat kleine aantallen weidevogels dat niet meer lukt. En grotere polders zijn ook noodzakelijk om verliezen op het ene weiland te compenseren met goede broedresultaten op andere weilanden. Uitwisseling en verplaatsingen beperken zich meestal tot korte afstanden, je ziet dat ook in onze polders. Eigenlijk is daarvoor een aaneengesloten poldergebied van zo'n 2500 hectaren nodig. En die bestaat er nog maar één in onze regio: de Lithse Polder.

1J Hoe gaat het met de grutto in Nederland

Bron: Onze 'nationale vogel' is nog te redden, maar alleen door stevig ingrijpen | Binnenland | NU.nl

Maar de grutto is langzaam aan het verdwijnen. Vijftig jaar geleden lag het aantal broedparen in Nederland nog op 120.000, maar inmiddels is dat gekelderd naar zo'n 25.000. Al decennia daalt het aantal broedende grutto's elk jaar met zo'n 5 procent. Terwijl Nederland zo'n beetje van levensbelang is voor de grutto.12 aug 2024

1K De boere grutto

Bron: Miljoenen ɔ zijn vooral heel goed geweest voor de boeren | Opinie | bd.nl

Miljoenen voc zijn vooral heel goed geweest voor de boeren

Onze overhe t sinds het begin van deze eeuw zo'n 400 miljoen euro (deerd aan het verbeteren van het leven van weidevogels. un je toch zo hier en daar wel een vlucht grutto's mee r(zou je zo denken.

Maar de Reke r heeft al in 2021 vastgesteld dat het grootste deel van dat mooie vogelgeld naar boeren is gegaan. Dat blijkt weggegooid geld. Niet voor de boeren die bereidwillig hun bankrekening ter beschikking stelden, wel voor de vogels.

1L Europa en de grutto

Bron: Miljoenen voor grutto zijn vooral heel goed geweest voor de boeren | Opinie | bd.nl

De Europese Commissie begint nu, na jarenlang soebatten, een strafprocedure tegen ons land omdat wij de weidevogels aan hun treurige lot overlaten.

1M Waar komt de grutto voor

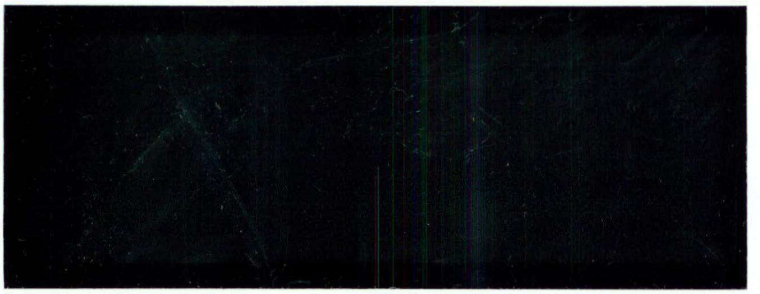
Bron: Grutto, dé weidevogel van Nederland | Natuurmonumenten

Meer dan de helft van de wereldwijde populatie broedt binnen onze landsgrenzen. In Noordwest-Europa nestelt liefst 90% van de grutto in Nederland.

5.1.2e

Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Zienswijze duurzame polder

P3 EG INTRA R6
(48)
5644SG00099

College van B&W Oss
afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 5
5340 BA Oss

Gemeente Oss Publieksvoorlichting
Tijdstijp ontvangst:
Paraaf medew:
Datum ontv: 27 JAN 2025
Verblijfpl:
Bestuurder
Kopie R S 1 2 3 4 5

5.1.2e

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 11